Carnaval op Aruba

Begin 2014 is de 60ste editie van het Carnavalsfeest gevierd op Aruba. Carnaval is een serie van allerlei feestelijke activiteiten waarmee men gelijk na de nieuwjaarsviering begint. Officieel wordt het carnavalseizoen op 11 november om 11 's morgens geopend. Vanaf de eerste week van januari is er veel te doen op het eiland. Optochten, muziekfestivals, Carnavalskoninginnenverkiezingen, dansfeesten, een lichtjesparade, allerlei wedstrijden en shows, tentoonstellingen, lezingen en nog veel meer.

Carnaval op Aruba is wereldwijd bekend geworden en toeristen uit alle windrichtingen genieten mee tijdens de Carnavalsperiode op Aruba. Ook Arubanen die in het buitenland wonen of studeren gaan in deze periode graag even terug naar huis. Carnaval op Aruba wordt groots en uitbundig gevierd. De meeste activiteiten bieden toegang aan een groot publiek. Arubanen bereiden zich lang van tevoren voor met het maken van kostuums en het ontwerpen, bouwen en versieren van de praalwagens en allerlei objecten.

Carnaval begint met een kleine fakkelparade die de 'spirit' van Carnaval tot leven brengt. Deze optocht geeft aan dat het Carnavalsseizoen echt is begonnen. Deze optocht wordt gehouden op de eerste zaterdag na Nieuwjaar.

De datum van Carnaval

Ieder jaar wordt Carnaval (de grote parade) op een andere datum gevierd. Wanneer Carnaval plaats zal vinden wordt berekend vanuit Eerste Paasdag. Pasen is bepalend voor de datum van de eerste Carnavalsdag. Paaszondag is de eerste zondag na de eerste volle maan na het begin van de lente (21 maart). Ga dan zeven weken terug voor de eerste Carnavalsdag (of 47 dagen voor 1e paasdag). Carnaval begint officieel op een zondag. De zaterdag is er in de loop der jaren als extra feestdag "bijgesmokkeld". Pasen kan op zijn vroegst op 22 maart zijn en op zijn laatst op 25 april. Dit houdt in dat Carnaval gevierd wordt ergens tussen op z'n vroegst 1 februari en

Biblioteca Nacional Aruba

op z'n laatst op 7 maart. In 2014 viel de grote parade op zondag 2 maart. Deze viering wordt gevolgd door Aswoensdag (start van het vasten) en 40 dagen vasten. Dit is eigenlijk een periode waarin geen vlees of dierlijke producten gegeten wordt. Gedurende deze 40 dagen heeft het lichaam de tijd om zich te reinigen. Na het vasten komt Pasen, het feest van de vrede (vooral in de Katholieke kerk is deze periode sterk gesymboliseerd) en daarna Pinksteren en Hemelvaartsdag.

De grote parade

Op de zondag vóór Aswoensdag is de *'Grand Carnaval Parade'* in Oranjestad. Deze parade duurt een paar uur. De volgende dag zijn de scholen dicht en zijn er de laatste parades zoals de 'Old Mask Parade'. Op de avond vóór Aswoensdag, wordt een hele grote strooien pop verbrand (Kimamento di Momo). Dit stelt koning Momo voor. De vlammen rond koning Momo stellen de dood en het einde van Carnaval voor.

Geschiedenis

Carnaval is meer dan 60 jaar geleden klein begonnen. Aruba viert al sinds 1921 Carnaval en de eerste Carnavalsparade werd in 1955 gehouden. Men zegt dat Carnaval op Aruba lang geleden door de arbeiders in de olie-industrie uit Trinidad naar Aruba is gebracht. Groepen binnen de Arubaanse elite hebben deze viering opgepakt en verder uitgebreid. Aruba Tivoli club begon in 1944 met kleine vieringen.

Stichting Arubaans Carnaval (S.A.C.)

Op Aruba is de organisatie van het Carnaval in handen van de Stichting Arubaans Carnaval (S.A.C.). Deze organisatie is 11 november 1966 opgericht om elf over elf 's morgens. Zij stellen het programma samen van alle activiteiten en zorgen ervoor dat alle evenementen goed en vlot verlopen. Het kantoor van S.A.C. is gevestigd in de Pedro Gallegostraat in Dakota. Zij moeten er ook voor zorgen dat de parades op tijd vertrekken en goed en gelijkmatig door blijven trekken. Zij werken samen met de politie op Aruba en andere organisaties en groeperingen. S.A.C. reikt aan het einde van het Carnavalsseizoen prijzen uit voor de beste Carnavalsgroepen en beste *road pieces* (kostuums en praalwagens).

Verschillende meningen

Hoewel veel mensen meedoen aan Carnaval en/of naar de optochten gaan kijken is niet iedereen blij met de Carnaval. Veel mensen zijn tegen de Carnavalsviering om verschillende redenen. Sommige mensen zijn tegen de Carnaval om godsdienstige redenen. Anderen maken zich bezorgd om de vele dronken mensen, drugsgebruik, gevechten en het ordinair gedrag van verschillende participanten. Dat is de minder mooie kant van Carnaval. Deze mensen blijven dan ook liever rustig thuis.

Toeschouwers
Duizenden mensen kijken graag naar de dansende en zingende participanten en naar de kostuums en praalwagens en ze genieten mee van de muziek. Hier is organisatie voor nodig. Mensen zorgen ervoor dat ze een goed plekje langs de weg krijgen. De verdeling van de ruimte loopt via Directie Infrastructuur en Planning (DIP). Deze overheidsafdeling zorgt ervoor dat de plekjes langs de route verkaveld worden. Langs de route van de parades staan trailers waarop houten huisjes gebouwd zijn en tenten. Vaak zie je stellages zodat mensen wat hogerop kunnen zitten en een beter zicht hebben op wat er voorbij gaat. De toeschouwers zorgen ervoor dat ze eten en vooral drinken bij zich hebben alsook hun muziekinstallatie. Het is dan ook een vrolijke picknickdag voor groepen, families en vrienden.
Sommige bedrijven plaatsen tribunes. Velen mensen doen hun best op hun trailer mooi te versieren. Sommige groepen toeschouwers doen dezelfde T-shirts aan of hebben een zelfde type pet of hoed op. De S.A.C. kent elk jaar een prijs toe aan de mooiste trailer.

Vaste figuren
Carnaval kent bepaalde vaste personages en activiteiten. Momo (de Carnavalskoning of Carnavalsgeest), Prins en Pancho (de prins en de clown), Carnavalskoninginnen- en prinsessen, de koningen en koninginnen van Calypso, tumba en de roadmarch contest.

Wekenlang worden er allerlei verkiezingen gehouden van prinsen, koninginnen en muziekbands. Bijvoorbeeld *Mrs. Carnival*, waar alleen getrouwde vrouwen boven de 26 aan mee mogen doen en de Prince & Pancho die gekozen worden tot de beste grappenmakers. Ook voor de kinderen zijn er allerlei verkiezingen, zoals de *'Children's Queen Election'*.

Momo
Rey Momo wordt beschouwd als het symbool van plezier, hij is de koning van het Carnavalsseizoen en van de overvloed van drank en voedsel. Zijn verbranding symboliseert de overgang naar de vastenperiode.

Evenementen en muziek

Tumba
De viering van het Carnaval is in de loop van de jaren veranderd en sinds 1971 hoort hier ook

het Tumba-festival bij. Er wordt ook een 'Tumba-koning' gekozen en bij de jeugd een 'Tumberito'. En natuurlijk hoor je alle andere, vooral Zuid-Amerikaanse, muziek: Calypso, de rumba, Merengue, Salsa en Samba. Maar er zijn ook bandjes die de Nederlandse Hoem-pa-pa muziek spelen (Mariniers).

Calypso
Een belangrijke verkiezing is het 'Calypso and Roadmarch Contest'. De 'Roadmarch-muziek' is de muziek die wordt gespeeld bij de straatparades en er wordt elk jaar een Calypso-koning en een Calypso-koningin gekozen. Er is ook een 'Roadmarch' voor kinderen en daar kiezen ze ook een koning en een koningin.

Steelbands
In het prille begin van de Carnavalsviering op Aruba waren de steelbands een vast onderdeel. Toen zijn ze een beetje uit het Carnavalsbeeld verdwenen maar de laatste jaren doen er weer steelbands mee in de parade.

Brassbands
Dit zijn bands gevormd door drummers en trompettisten. De laatste jaren zijn er niet zoveel brassbands meer die meedoen.

Carnavalsgroepen
Er zijn een heleboel Carnavalsverenigingen en groepen die meedoen aan de parades. Voordat de verschillende Carnavalsparades beginnen worden er verschillende *'jump-ups'* georganiseerd. Meedoen aan de parade neemt maanden van voorbereiding in beslag. Men bedenkt een thema, en gaat vervolgens met dit thema aan de slag. Er worden verschillende ontwerpen voor kostuums en *bodypieces* gemaakt. De laatste weken wordt er hard gewerkt aan wagens, kostuums en alles wat er bij komt kijken qua decoratie, make-up en lichaamsversiering.

Kostuums
Er wordt een ontwerp gemaakt voor heren- en dames- en kinderkostuums aan de hand van het thema, zeg bijvoorbeeld 'Indianen' of 'Paradijsvogels'. Men kiest dan de kleuren en de stoffen en andere materialen, zoals pailletten, kralen, sierstenen en veren, die erbij passen. Men maakt kostuums en hoeden of hoofdtooien (*headpieces*) voor de hele groep. Bij sommige groepen zorgt elk lid zelf voor zijn of haar kostuum. Iedereen laat zijn of haar creativiteit erop los.

Praalwagens
Een praalwagen worden in het Papiamento 'Garosa' genoemd. Op de garosa's wordt het thema ook uitgebeeld. Meestal staat de Carnavalskoningin van de groep op de garosa te zwaaien naar het publiek samen met andere schone dames. Achter de praalwagens lopen de grote groepen mensen in hun mooie kostuums te *'jumpen'* op het ritme van de muziek.

Optochten

Er zijn verschillende soorten optochten, teveel om op te noemen. Voor de kinderen zijn er o.a. de clownparade, de ballonnenoptocht, de schoolparades enz. De *'Jouvert Morning Party'* in San Nicolas is een parade die om vier uur 's morgens begint. (wordt ook wel *'Pyjama party'* genoemd). Een populaire parade is de *'Lighting parade'* die op een zaterdagavond wordt gehouden. De attractie is de mooie verlichting op de praalwagens en kostuums en duizenden dansende lampjes.

Hekkensluiters (*Last lap*)
De laatste groep in de parade wordt gevormd door een groep enthousiaste *'jumpers'* onder de toeschouwers. Alle mensen die zin hebben om nog even door te gaan mogen meelopen. Deze groep wordt begeleid door de politie.